

ad 42/2010. lt. szám

VÁC VÁROS LEVÉLTÁRA
2009. ÉVI
MUNKABESZÁMOLÓJA

VÁC, 2010

A LEVÉLTÁR ANYAGI ELLÁTOTTSÁGA ÉS SZEMÉLYI ÁLLOMÁNYA

A LEVÉLTÁR ÁLTALÁNOS HELYZETE

A 2009-es esztendőben intézményünk működési feltételei biztosítottak voltak, az éves munkatervünkben megfogalmazott célok nagy részét teljesíteni tudtuk, illetve a közművelődési feladataink során több olyan programba is bekapcsolódtunk, amiket nem terveztünk erre az évre. Ezt természetesen „saját” elhatározásból tettük, de erre bizonyos kényszerítést is éreztünk, aminek oka a közgyűjtemények napjainkban tapasztalható, a nyilvánosság előtti nagyobb szerepvállalása. Úgy tűnik, hogy ezt a célt – érezhetően a hagyományos levéltári szakmai munka rovására – a kiírt pályázati felhívások is tükrözik. Ennek következtében a múzeumok és a könyvtárak mellett a levéltárak is egyre gyakrabban kínálnak olyan programot, ami hagyományos feladataik között korábban nem vagy alig szerepelt, de amire ugyanakkor társadalmi igény mutatkozik. Ezt az igényt a levéltáraknak ki kell elégíteniük, sőt saját érdekükben – mivel a közgyűjtemények sorában a levéltárak munkája a legkevésbé ismert – a közérdeklődést fel is kell kelteni, hogy tevékenységük, az általuk őrzött kulturális örökség, vagyis a maradandó értékű levéltári anyag és az általuk nyújtott szolgáltatások, esetleges gondjaik közismertté váljanak.

Levéltárunk – szem előtt tartva, hogy tudományos intézményként elsődleges feladata a maradandó értékű iratanyag átvétele, megőrzése és feldolgozása –, kis létszámú intézményként is igyekezett lépést tartani a kialakult kulturális „versenyhelyzetben” és nagyobb mértékben vállalt fel közművelődési feladatokat.

Munkánkat a 2009-es esztendőben is a hatályos jogszabályok, illetve a levéltár irányító szerve, Vác Város Önkormányzatának Képviselő-testülete, illetve az általa megbízott irányító szervek, a Művelődési és Oktatási Bizottság, valamint Vác Város Polgármesteri Hivatala Közművelődési és Oktatási Osztálya, továbbá a szakmai felügyeleti szerv, az Oktatási és Kulturális Minisztérium iránymutatása, valamint a vezető szakfelügyelő ajánlásai alapján végeztük. A levéltár 2009. évi munkatervét megtárgyalta és jóváhagyta Vác Város Önkormányzatának Közművelődési és Oktatási Bizottsága.

A Magyar Államkincstár 2009. július 1-jével *törzskönyvi nyilvántartás*ba vette Vác Város Levéltárát mint közszolgáltató közintézményt. A nyilvántartásba vétel előtt Vác Város Önkormányzata kiegészítette és megújította a levéltár alapító okiratát, majd ezeket a jogi mozzanatokat követően Vác Város Képviselő-testületének Művelődési és Oktatási Bizottsága 2009 októberében jóváhagyta az intézmény szervezeti és működési szabályzatát. Ez évben készítettük el az intézmény informatikai és adatvédelmi szabályzatát.

A levéltár szakfelügyelője, Petrikné Vámos Ida 2009. szeptember 9-én tartott helyszíni ellenőrzést intézményünkben az Oktatási és Kulturális Minisztérium által jóváhagyott tematika alapján. Ennek szempontjai a következők voltak: 1. A levéltár működésének feltételrendszere (személyi és raktározási feltételek), 2. Gyűjtőterületi munka (közlevéltári nyilvántartások, e-Archívum), 3. A levéltári feldolgozó munka (rendezés, selejtezés). A szakfelügyeleti vizsgá-

latról készült jelentést – mely érdemi hiányosságot nem talált – Vác Város Polgármesteri Hivatala is megkapta.

A levéltár gazdasági ügyeit, pénzügyi könyvelését végző Madách Imre Művelődési Központ gazdasági csoportjával és gazdasági igazgatójával zökkenőmentesen tudunk együttműködni.

I. A LEVÉLTÁR ANYAGI ELLÁTOTTSÁGA, INTÉZMÉNYI ÉS MŰSZAKI FEJLESZTÉSE

A levéltár költségvetése, gazdálkodása

Vác Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az intézményi költségvetés keretén belül biztosította a levéltár működéséhez szükséges pénzeszközöket.

A levéltár 2009. évi költségvetése az alábbiak szerint alakult (a 2009. évi KSH-statisztikai beszámoló adatai):

BEVÉTELEK	eFt
Intézmény működési bevétele	2 156
Felhalmozási és tőkejellegű bevételek	0
Támogatások, kiegészítések és átvett pénzeszközök	26 509
- ebből felügyeleti, fenntartó szervtől kapott támogatás	25 696
- ebből pályázati támogatás	813
- ebből EU-támogatás	0
Egyéb bevételek	2 035
Bevételek összesen:	30 700
KIADÁSOK	eFt
Személyi juttatások	14 164
Munkaadót terhelő kiadások	4 135
Dologi kiadások	12 355
Felújítási kiadások	0
Felhalmozási kiadások	0
Egyéb kiadások	0
Kiadások összesen:	30 654
EGYÉB PÉNZÜGYI ADATOK	
A tevékenységet ellátó szervezet bevételeiből kiemelt adatok	eFt
Kiadványok	2020
Egyéb szolgáltatások	136
Bevételek összesen:	2 156

Kiadványaink értékesítése céljából bizományosi szerződést kötöttünk minden helyi, valamint két budapesti könyvesbolttal, továbbá a Könyvtárellátó Vállalattal és egy budapesti székhelyű online könyvkereskedő céggel (historiaantik.hu). Tapasztalataink szerint egyre inkább megnő a bizományosi értékesítésre átadott kiadványok ellenértékének átutalási ideje, és emiatt alaposan át kellett gondolnunk, hogy az elszámolás szempontjából egyre bizonytalanabb piacra egyáltalán érdemes-e, szabad-e kivinni a kiadványokat.

Bevételeink nagyobbik része a kiadványok értékesítéséből származott, ugyanakkor voltak bevételeink a reprográfiai (fénymásolás, fényképezés, szkennelés) díjakból is, továbbá a kutató-vendégszoba használatából, valamint az Oktatási és Kulturális Minisztérium által meghirdetett Nagy Kul-túra Élménypályázat foglalkoztatási költségeiből.

Külön alszámlára fizettük be a Vác Város Önkormányzata által kiadott két kiadványt, a történelmi városkalauzt és a Március 15. térről kiadott kötetet, melyek forgalmazásával levéltárunkat bízta meg az önkormányzat.

A levéltár pályázati tevékenysége

2009-ben még alig volt érzékelhető a pályázati források csökkenése, ennek ellenére mindössze egy pályázatot tudtunk beadni a Nemzeti Kulturális Alaphoz. Ennek oka az volt, hogy a kiírt pályázati tematika és annak megvalósítási formája nem kedvezett a kis, elsősorban a települési önkormányzati levéltáraknak, mivel e pályázati kiírásokban olyan célokat fogalmaztak meg, melyeket nem tudtunk felvállalni azon fő okok miatt, hogy egyrészt levéltárunk nem rendelkezik olyan forrástípusokkal (pl. a digitalizálásra szánt kataszteri térképekkel), másrészt olyan adatbázis-kezelő programmal, aminek a birtokában pályázni tudtunk volna iratanyag feldolgozására (pl. testületi anyagok regesztázására).

Kimutatás a 2009-ben elnyert pályázati támogatásról

<i>A pályázat témája</i>		<i>Igényelt összeg</i>	<i>Elnyert támogatás</i>	<i>Önkormányzattól igényelt önrész</i>
		<i>forint</i>		
1.	Szakkönyvtári állomány fejlesztése	91.000.-	91.000.-	–
Összesen:		91.000.-	91.000.-	–

Megjegyzés: A Váci végrendeletek II. kötetének kiadásához 2008-ban megítélt 813 ezer Ft-ot 2009-ben használtuk fel, és ugyanebben az évben történt meg e célból az intézményi költségvetés módosítása, ezért szerepel ez az összeg a levéltár 2009. évi bevételei között a költségvetés fő számainak bemutatásánál, korábban közölt táblázatban.

A levéltárépület és a műszaki berendezések fejlesztése

A levéltárépület állapota jó, csak kisebb karbantartási feladataink (a riasztórendszer bővítése, a főbejárati kapu elektromos zárrendszerének cseréje, olajfékes nyitókar felszerelése a bejárati kapura, ereszcatorna-tisztítás, szennyvízvezeték-duguláselhárítás stb.) voltak. Azonban e kisebb tételek is egyenként néhány tízezer forintos kiadást jelentettek.

A levéltárépületben egy lényegesebb átalakítást valósítottunk meg saját erőből, amikor megkezdtük az épület Múzeum utcai homlokzata alatti pince eredeti állapotának helyreállítását, egyúttal kiállítási célnak megfelelő kialakítását, és lebontattuk a múzeum által ott hagyott téglapótló- és posztamenteket, és új, a célnak megfelelő világítást (sínre szerelt, irányítható, halogénizzós lámpatestek) szereltettünk fel. A kiállítási anyag elhelyezésére kialakított sínrendszert a levéltár munkatársai szerelték fel.

*

A levéltár műszaki berendezéseinek korszerűsítésére kevesebb anyagi erőt fordítottunk, mint a megelőző években. Néhány kiegészítő eszközt (a közeli fényképezéshez [tárgyfotózáshoz] szükséges macro objektívet és szögkeresőt) vásároltunk a fényképezőgéphez, valamint cd-lejátszót a gyarapodó hanganyag kezeléséhez.

*

Az 500.000 forinton felüli beszerzéseket (nyomdai kivitelezés), illetve a százezer forinton felüli kifizetéseket Vác Város Önkormányzata illetékes szerveinek, tisztségviselőinek engedélyével, a vonatkozó helyi előírásoknak megfelelően bonyolítottuk le.

A levéltár biztonságos működtetése érdekében továbbra is szerződéses viszonyban voltunk egy munka- és tűzvédelmi előadóval, egy az épület őrzését végző vagyonsvédelmi céggel, a különféle műszaki berendezések (klímaberendezések, lift, számítógép, tűz- és vagyonsvédelmi rendszer, számítógépes hálózat, tűzoltó-készülékek stb.) karbantartóival és egy az épületet és berendezéseit kár ellen biztosító társasággal.

II. A LEVÉLTÁR SZEMÉLYI ÁLLOMÁNYA, TOVÁBBKÉPZÉS

Vác Város Önkormányzatának Képviselő-testülete által engedélyezett levéltári létszám összesen öt fő. Mindegyik állást folyamatosan betöltöttük, üresedés nem volt.

A státusok a következők:

- 1 fő igazgató, főlevéltáros, főtanácsos, szakirányú egyetemi végzettség, napi 8 órában;
- 1 fő levéltáros, szakirányú egyetemi végzettség, napi 8 órában;
- 1 fő levéltári kezelő, főmunkatárs (adminisztrátor, szakkönyvtáros és gazdasági ügyintéző egy személyben), szakirányú középfokú közgyűjtemény-kezelői érettségi, napi 8 órában;
- 1 fő levéltári kezelő, szakirányú levéltári kezelői tanfolyamot végzett, napi 8 órában;

– 1 fő takarító, napi 8 órában.

Az intézmény létszáma elegendő volt a levéltár mindennapi feladatainak elvégzéséhez. De továbbra kerestünk minden lehetőséget, amivel gyorsíthatnánk a nagy mennyiségű mikrofilm és videoszalag feldolgozását, digitalizálását, kutathatóvá tételét. Ennek érdekében az év végén közcélú foglalkoztatási igényünket jelentettük be az önkormányzatnál, melynek gyakorlati megvalósulása a következő esztendőben lesz lehetséges.

Molnár Péter levéltáros folytatta doktori tanulmányait a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen.

Laczkó Tiborné levéltári kezelő közel harmincéves közalkalmazotti munkaviszonya és szerteágazó, megbízható munkája alapján főmunkatársi címet kapott.

Horváth Ferenc augusztus 20. alkalmából – Vác Város Önkormányzata, illetve a Magyar Levéltárosok Egyesületének és az Önkormányzati Levéltárak Tanácsának ajánlására – Pauler Gyula-díjban részesült.

Horváth Ferenc tagja lett a Levéltári Tanács és a Magyar Országos Levéltár által 2009-ben létrehozott munkacsoportnak, mely a levéltárak részére kiadott Állományvédelmi ajánlás felülvizsgálatát végzi.

Horváth Ferenc tagja a Magyar Levéltárosok Egyesületének, Váci Múzeum Egyesület elnökségének, a Váci Múzeumért Közalapítvány kuratóriumának, a kegyeleti munkacsoportnak és a helyi választási bizottságnak.

Egy levéltár szakos egyetemi hallgató több héten át gyakorlati idejét töltötte levéltárunkban.

A LEVÉLTÁR SZAKMAI MUNKÁJA

III. A GYŰJTŐTERÜLET FELÜGYELETE

Gyűjtőterületi munkánk során külön figyelemmel kísértük az iratsejtelezések szabályszerű lebonyolítását.

2009-ben 2 szervnél ellenőriztük az iratkezelést és az irattárat.

1 szerv (önkormányzat) iratkezelési szabályzatát véleményeztünk, és jóváhagytunk 3 iratsejtelezési jegyzőkönyvet (1 gazdálkodó szervezet, 1 önkormányzati intézmény, 1 oktatási intézmény).

43 felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet maradandó értékű iratanyagának átvétele érdekében vettük fel a kapcsolatot a Pest Megyei Bíróság mint cégbíróság értesítése alapján a vég-, illetve felszámolókkal.

IV. ANYAGYARAPÍTÁS, ANYAGVÉDELEM

Levéltárunk állománya 2009-ben 16,51 iratfolyóméter iratanyaggal – benne 2 db cd, egy db képeslap – gyarapodott. *(A 2009. évi iratgyarapodás részletes kimutatása: 1. sz. melléklet)*

Az iratanyag elsősorban Vác Város Önkormányzata Főmérnöksége által átadott tervtári dokumentációval (tervdokumentációk, térképek másodpéldányai, meg nem valósított tervek, tanulmánytervek stb.) növekedett.

Ebben az esztendőben egy-egy magánszemély adott át (dr. Gánti Tiborné), illetve ajándékozott (Lukácsovits János) iratokat a levéltárnak.

Az egyházi használatra átadott egykori deákvári (Bauer M. úti) óvodaépületben talált óvodai iratanyag maradandó értékű részét mentettük meg a pusztulástól.

Folytattuk (a Magyar Országos Levéltártól vásárolt) mikrofilmjeink digitalizálását, és ennek során digitalizáltuk Püspökvác Mezőváros 1828–1838. évi tanácsülési jegyzőkönyveiről készült mikrofilmeket (6850 felvétel). A könnyebb használat érdekében digitalizáltuk a fénymásolati gyűjteményünkből a Váci Püspöki Levéltárban őrzött, várostörténeti szempontból jelentős 1785. évi kamarai összeírást (1028 felvétel). A digitalizálás a levéltári anyag védelmét, könnyebb használatát és a honlapunkon történő hozzáférhetőségét teszi lehetővé. *(A digitalizált iratanyag részletes kimutatása: 2. sz. melléklet)*

Savmentes alapanyagból készített szabvány irattartó dobozokat vásároltunk, és a nagyméretű, a rendezés során kiterített dokumentumok (térképek, tervrajzok stb.) tárolásához savmentes papírból készítettünk iratborítót (pallium).

V. RENDEZÉS

Rendezési feladataink nagyobb részét teljesítettük. *(A rendezési munkák részletes kimutatása: 3. sz. melléklet)*

Alapszintre (a 2007-ben átvett iratanyag)	16,51 fm
Középszintre	16,67 fm
Darabszintre	4,14 fm (24 420 fólió)

VI. IRATSELEJTEZÉS

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium Levéltári Osztálya jóváhagyta a levéltári szakfelügyelet véleményezése alapján Vác város polgármestere 1872–1950. évi iratainak selejtezésére vonatkozó tervet. Az említett iratok darabszintű rendezését és selejtezését folyamatosan végezzük az általunk készített rendezési, illetve a selejtezési terv alapján. A selejtezési jegyzőkönyvet a munka befejeztével küldjük meg jóváhagyásra a szakfelügyelet útján az Oktatási és Kulturális Minisztériumnak.

VII. NYILVÁNTARTÁSOK VEZETÉSE ÉS SEGÉDLETEK KÉSZÍTÉSE

Folyamatosan vezettük az Egységes, elektronikus levéltári nyilvántartás (EELNYIR) és e nyilvántartáshoz kapcsolódó alapiratokat (szerv- és fondosszié stb.). E nyilvántartás mellett hagyományos (papíralapú) formában továbbra is vezettük a nyilvántartásokat. Naprakészen vezettük a tervezés-statisztikai (még lyukkártya-rendszerű) kartonokat is, mivel ennek adatai alapján lehetett elkészíteni a levéltár éves statisztikai jelentését.

Áttekintő raktári jegyzéket készítettünk a középszintre, számítógépes lajstromot a darabszintre rendezett iratokról.

Honlapunkra feltettük a levéltár fondjegyzékét, és ehhez kapcsolódóan néhány raktári jegyzéket.

VIII. KUTATÓ- ÉS ÜGYFÉLSZOLGÁLAT

Feladatainkat a hatályos jogszabályok alapján végeztük. 45 darab ügyfélszolgálati ügyünk volt, amiket a kialakult gyakorlat szerint öt munkanapon belül intéztük el. A kiadott fénymásolatok száma 1378 lap, a szkennelt oldalak száma 5 volt.

A kiadott kutatói látogatójegyek száma minimálisan emelkedett, 2009-ben 42 darabotadtunk ki. Külföldi kutató és elutasított kérelem nem volt. A kutatási esetek azonban majdnem megkétszereződtek az előző évihez képest, számuk 117 volt. Az iratanyag-kérőlapok száma

136 darab, a kiadott fénymásolatok száma 362 lap, a szkennelt/fényképezett oldalak száma 12. Hét kutató váltott napi fotójegyet. A kutatóknak adott írásbeli felvilágosítások száma 12 darab volt.

Iratanyagot nem kölcsönöztünk ebben az esztendőben.

IX. TUDOMÁNYOS MUNKA, KIADVÁNYKÉSZÍTÉS

2009-ben a következő kiadványok kiadásának előkészítő munkálatai folytak, illetve fejeződtek be.

Májusban megjelent Vác Város Önkormányzata kiadásában és a levéltár-igazgató szerkesztésében külön magyar és külön angol nyelven a *Vác, a Dunakanyar szíve* – Történeti városkalauz helybelieknek és világcsavargóknak (Vác, *The heart of the Danube Bend – A historical guide for residents and globetrotters*) című kötet, amit az év májusában mutattunk be a levéltár udvarán.

Októberben megjelentettük a *Limes – Váci levéltári füzetek 1.* kötetét (ennek apropója Kálvin János születésének 500. évfordulója volt), ami két forrásközlést tartalmaz: 1. A Váci Református Egyház történelmi könyve, 1783–1827, 1844–1847, 2. Vörös Károly: A váci református gyülekezet története. Prédikáció a református templom felavatásának százéves évfordulóján, Vác, 1885. A könyvet dr. Böör László ny. főlevéltáros mutatta be a kisváci református egyház gyülekezeti termében.

Decemberben megjelentettük a Szalai Katalin által rajzolt és Horváth M. Ferenc által írt *Váci krónika* című albumot, ami a városháza emeleti folyosóján látható kódexlapokat tartalmazza nyomtatott formában. A magyar szöveget lefordítottuk német és angol nyelvre is, így a rövid népszerűsítő várostörténet két világnyelven is olvasható. A kötetet Tomori Pál önkormányzati képviselő mutatta be a városházán.

Megbízás alapján Horváth Lajos ny. főlevéltáros elkészítette a *Vác a Török Birodalom végvidékén, 1543–1594* – hely- és társadalomtörténet című kéziratot.

Koltai András, a Piarista Levéltár vezetője felkérésünkre lektorálta a Váci végrendeletek (1729–) 1751–1770 (–1785) 2. kötetét, ami a Nemzeti Kulturális Alap által a célra megítélt támogatás feltétele volt.

Megkezdtük a *Limes 2. kötete* – Gál Judit–Dujmov Milán: Adatok a váci ortodox keresztény közösség történetéhez – anyagának előkészítését, és az előmunkálatokra támogatást kérünk és kaptunk Vác Város Polgármesteri Hivatala Közművelődési és Oktatási Osztályától.

Az év elejétől működött a levéltár új *honlapja*, és szerkezetét/tartalmát (az Oktatási és Kulturális Minisztériumtól kapott támogatásból) már az év közepén kibővítettük. A honlapon olvashatók a levéltárhasználatra vonatkozó gyakorlati tudnivalók, továbbá a jogszabály által kötelezően előírt intézményi közadatok, melyek – ugyancsak jogszabály által előírtak alapján – a Neumann Nonprofit Kft. honlapjáról is elérhetők. A honlap tartalmának feltöltését folyamatosan végeztük: feltettük a levéltár fondjegyzékét, és néhány esetben ehhez kapcsolódóan az ún. raktári jegyzékeket is, melyek egy-egy fond/állag anyagának leírását tartalmazzák. A Hírek rovatban rendszeresen beszámoltunk a levéltári vagy a levéltárat érintő eseményekről. A Galéria rovatban megjelenítettük a levéltár által rendezett két kiállítás teljes anyagát, 1956-os

fényképeket és röplapokat, valamint a Nagy-Kultúra Élményprogram levéltári rendezvényének képeit. A Történelemóra rovatba mintaként egy óra anyagát tettük fel. A Kiadványok rovatban Pdf-formátumban olvasható a végrendeletek 1. kötete. A levéltári honlapot egy év alatt, 2009 végéig 4100 alkalommal látogatták meg. Ha a levéltári honlap adminisztrációjával járó alkalmakat leszámítjuk, akkor is átlagosan 15–20 fő nézte meg naponta a honlapot, és ezt jó eredménynek tekinthetjük.

Megjegyzem, hogy a levéltári honlap gondozását, az anyagok technikai előkészítését és felrakását a levéltár vezetője és egy levéltári kezelő végezte.

A levéltár tudományos munkatársai által végzett feladatok a következők voltak:

Horváth Ferenc	Szerkesztette a váci történeti városkalauz magyar és angol változatát. Elvégezte a levéltár új, sorozatnyitó kötetének (Limes 1.) szerkesztését, illetve a Váci Református Egyház históriás könyv német nyelvű szövegrészeinek fordítását. Végezte a Váci Történelmi Tár VI., Váci végrendeletek, 1751–1770 c. kötet anyagának összeállítását, a német nyelvű szövegek fordítását és a kézirat szerkesztését. Kiadásra előkészítette a Váci krónikát. Előadást tartott a levéltári napon. Részt vett a családtörténeti pályázatra beérkezett munkák értékelésében. Továbbfejlesztette a levéltári honlap tartalmát. Megrendezte a Hétkápolna képekben és a Vác külkapcsolatai pecsétken című kiállítást.
Molnár Péter	Részt vett a Váci Történelmi Tár VI., Váci végrendeletek, 1751–1770 c. kötet anyagának előkészítésében, fordította a latin és a német nyelvű szövegeket. Fordította a Váci Református Egyház históriás könyvének latin nyelvű szövegeit. Előadást tartott a levéltári napon. Részt vett a családtörténeti pályázatra beérkezett munkák értékelésében. Részt vett a kiállítási anyagok előkészítésében. Német nyelvre fordította a honlap és a kiállítások szövegét.

X. KÖZMŰVELŐDÉS

Levéltárunk – mint azt a fentiekben már jeleztük – 2009-ben több olyan közművelődési programot valósított meg, ami éves munkatervében szerepelt, de felvállalt olyan rendezvényeket is, melyek megtartását év közben meghirdetett pályázat tett lehetővé. Úgy vélem, hogy

intézményünk – létszámához képest – gazdag programsorozatot valósított meg, ami sokak érdeklődését kiváltotta.

Két reprodukciós kiállítást rendeztünk. Júliusban a *Vác külkapcsolatai pecsétéken a 18–19. században, avagy külhoniak Vácott és váciak külhonban* című kiállítást a levéltár pincéjében nyitotta meg Tringli István történész a Váci Világi Vigalom idején, így külföldi vendégek is megtekinthették. Szeptemberben a Váci Püspökséggel és a Váci Értéktárral közösen rendeztünk tudományos konferenciát és kiállítást a *Szent Péter-kápolnától a Hétkápolnáig* címmel. Előadást tartott Klaniczky Gábor történész, Szilárdfy Zoltán művészettörténész, Varga Lajos egyháztörténész és Limbacher Gábor néprajzos-muzeológus. A közös elképzelés szerint a Hétkápolna-templom történetét és e történelmi helyhez kapcsolódó kultuszt mutatjuk be egy előadás- és kiállítás-sorozattal, melynek anyagát a rendezők a sorozat végeztével kiadvány formájában is megjelentetik. Mind a konferencia, mind a nagypréposti palotában rendezett kiállítás több száz érdeklődött vonzott.

Intézményi fennállásunk 5. évfordulóján, október 1-jén megtartottuk az 1. Levéltári napot, melyen Vác város alpolgármestere, dr. Molnár Lajos mondott köszöntőt és a levéltár két munkatársa tartott előadást (Horváth Ferenc: Weismaintól Vácig – a Brechler család magyarországi életútja, Molnár Péter: Leányszöktetés Vácra – egy görög család bevándorlása Magyarországra). E napon hirdettük ki a *Családom története* pályázati felhívásunk eredményét. A beérkezett hat darab pályamunkát százezer forinttal és könyvjutalommal díjaztuk.

A város lakosaival való kapcsolat erősítése, a váci polgárok kulturális aktivitásának serkentése, egy-egy rendezvény közös erővel (váci polgárok és a levéltár) történő létrehozása, egyáltalán a város múltja iránti szélesebb körű érdeklődés felkeltése végett két újabb pályázatot hirdettünk meg a 2009-es esztendőben, melyek megrendezésére, illetve eredményhirdetésére a 2010-es esztendőben kerül sor. A *Fénnyel írt múlt* pályázat keretén belül a város életét minél szélesebb tartalommal bemutató, 1990-ig készült fényképek beküldését kérjük. A *Volt egyszer egy gyár – a Kodaktól a Forteig* című kiállításához a gyár életét ábrázoló fényképes anyagot várunk. A remélhetően sikeres pályázati felhívás eredményeképpen beküldött anyagot 2010-ben használjuk fel.

Levéltár- és forrásismertető órákat tartottunk iskolai csoportoknak és civil szervezeteknek.

A levéltárlátogatók száma: 8 csoport és egyéni látogató, összesen 150 fő.

Látogatók, résztvevők száma a rendezvényeken:

<i>Rendezvény</i>	<i>Résztvevők száma/fő</i>
Történeti városkalauz – könyvbemutató	130
Váci Világi Vigalom – koncertek (dzsesszkoncert, francia zenei délután, kamarakórus fellépése)	200
Vác külkapcsolatai – kiállítás	400
Hétkápolna-konferencia	100
Hétkápolna-kiállítás	800
Nagy Kul-túra – levéltári foglalkozás	20
Református históriás könyv – könyvbemutató	80
Levéltári nap	40
Váci krónika – könyvbemutató	150
Levéltárlátogató csoportok, foglalkozások	8 alkalom/150
Összesen:	2 070

Horváth Ferenc novemberben beszédet mondott a Váci Dunakanyar Regionális Turisztikai Egyesület által rendezett Vác remete napon (november), részt vett a Váci Múzeum Egyesület elnökségének és a Váci Múzeumért Közalapítvány kuratóriumának munkájában, valamint a Karolina Katolikus Iskola Karolina-napi (február) történelmi vetélkedőjének zsűrijében, továbbá az Életút Alapítvány által lebonyolított helytörténeti vetélkedő (november) előkészítésében, foglalkozás tartásában és zsűrijében.

IX. SZAKKÖNYVTÁR

Továbbra is alapelvünk volt a levéltári szakkönyvtár fejlesztésekor, hogy elsősorban általános történeti munkákat, forráskiadványokat, kézikönyveket és helytörténeti kiadványokat szerezzünk be. Törekedtünk arra, hogy – részben a kiadóktól, részben a nyomdáktól – begyűjtsük a váci kistérségben, illetve a környező településeken kiadott újságokat.

Szakkönyvtárunk fejlesztése céljából kiadványcsere-kapcsolatban állunk több országos, megyei és helyi intézménnyel, elsősorban levéltárakkal és múzeumokkal, valamint a helyi nyomdákkal, grafikai és reklámstúdiókkal.

(Részletes beszámoló a könyvtári munkáról: 4. sz. melléklet)

X. SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉS, TAPASZTALATCSERE

Levéltárunk bekapcsolódott a levéltári szakmai szervezetek munkájába. Intézményünk részt vett az Önkormányzati Levéltárak Tanácsának munkájában és az általa Péccsett rendezett kétnapos szakmai konferencián.

Részt vettünk különféle szakmai rendezvényeken, konferenciákon és szakmai testületek ülésein.

XI. EGYÜTTMŰKÖDÉS, KAPCSOLATOK MÁS INTÉZMÉNYEKKEL

Szakmai együttműködést valósítottunk meg a Hétkápolna-konferencia kapcsán a Váci Egyházmegyei Gyűjteménnyel és a Váci Értéktárral.

Részt vettünk a Kultúra magyar városa, 2009 című pályázati anyag frissítésében.

Fogadtuk az ipolysági és a lévai könyvtár, múzeum és levéltár munkatársait.

A levéltár kiadványait – más levéltárakkal együtt – bemutattuk a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon.

Kiadványainkból rendszeresen ajándékként eljuttattunk egy-egy példányt a városban működő városi, megyei és egyházi fenntartású oktatási intézményeknek és közgyűjteményeknek, továbbá cserekapcsolat alapján – cserepéldányként – a Magyar Országos Levéltárnak, az ön-

kormányzati, az egyházi és a szaklevéltáraknak, valamint néhány, intézményünkkel cserekapcsolatban levő múzeumnak.

Levéltárunk térítésmentesen eljuttatta kiadványait, egy-egy példányt az Ipolysági Városi Könyvtárnak, a Nyitrai Állami Levéltár Lévai Fióklevéltárának, 5-5 példányt a Németországban működő Németországi Magyar Szervezetek Szövetségének (Bund Ungarischer Organisationen in Deutschland, BUOD), valamint egy-egy példányt a németországi, tübingeni Dunai Sváb Történeti és Néprajzi Intézetnek (Institut für Donauschwäbische Geschichte und Landeskunde, IDGL).

Rendezvényeinkről, munkáinkról rendszeresen tájékoztattuk a közvéleményt a levéltár és más intézmények honlapja, a helyi és esetenként az országos sajtó útján.

*

Levéltárunk 2009. évi munkája során is arra törekedtünk, hogy a szakmai munka minél magasabb szintű elvégzése mellett minél több alkalommal megjelenjünk a város nyilvánossága előtt, illetve érdekeltté tegyük a város polgárait intézményünk minél gyakoribb látogatásában. Ez utóbbira a különféle rendezvényeken történő személyes látogatás formájában, és a 2009-es esztendő egészében a levéltári honlap megtekintése révén is mód nyílt.

Vác, 2010. január 30.

Dr. Horváth Ferenc
igazgató

Kimutatás Vác Város Levéltárának 2009. évi iratgyarapodásáról

Sorszám	Levéltári jelzet	A levéltári anyag		
		megnevezése	évköre	terjedelme (ifm)
1.	VIII. 3651-a	Napközi otthonos óvodák iratainak levéltári gyűjteménye – A Bauer Mihály (korábban Bácskai) Úti és Diófa Utcai Napközis Otthonos Óvoda iratai	1972–1990	0,06
2.	XIII. 1-d	Családi fondok töredékeinek levéltári gyűjteménye – A Lukácsovits család iratai	1919–2001	0,04
3.	XIV. 10	Dr. Gánti Tibor biológus iratai	1952–2002	2,50
4.	XV. 12	Vác város tervtára	1955–2007	11,20
5.	XV. 27	Képeslapok levéltári gyűjteménye	20. század	0,01
6.	XV. 44	Digitális adathordozók levéltári gyűjteménye – Vác város településszerkezeti terve	2009	0,01
7.	XV. 47	Kéziratok levéltári gyűjteménye	2009	0,11
8.	XV. 49	Hang- és képfelvételek levéltári gyűjteménye Szódi archaikus Mária-énekek	1984	0,01 (2 db CD)
9.	XXIX. 3001/35	Dunagyöngye Mozgókép Kft. ir.	1977–2007	0,36
10.	XXIX. 3001/36	A STRAAT Takarító és Szolgáltató Bt., Vác iratai	2001–2009	0,01
11.	XXX. 1-a	Váci ipari szövetkezetek iratai – A Dunakanyar Szolgáltató és Vegyesipari Szövetkezet, Vác iratai	1966–1998	1,90
12.	XXX. 1-b	Váci ipari szövetkezetek iratai – A Váci Cipész Ktsz iratai	1949–1951	0,01
13.	XXX. 101-e	Váci kereskedelmi szövetkezetek iratai – A Duna-Hepta (korábban Duna-Nívó) Vendéglátó Kft., Vác iratai	1990–1995	0,20
14.	XXX. 101-f	Váci kereskedelmi szövetkezetek iratai – A Dunaholding Vác Kft. ir.	1991–1996	0,10
Összesen (10 fond, 7 állag):				16,51 fm

Összes iratgyarapodás 2009-ben:

16,51 ifm, 2 db CD, 1 db képeslap

Összesítés:

<i>Fondfőcsoport</i>	<i>Terjedelem (ifn)</i>	<i>Fondok száma</i>
VIII.	0,06	1
XIII.	0,04	1
XIV.	2,50	1
XV.	11,34	5
XXIX.	0,36	1
XXX.	2,21	2
Mindösszesen:	16,51	11

Vác, 2009. január 30.

Kimutatás a Vác Város Levéltárában 2009-ben végzett digitalizálásról

Fondszám	A fond neve	Év(kör)	Terjedelem (fm-ről)	Felvételek száma
V. 1–a	Püspökvác Mezőváros Tanácsának iratai – Tanácsülési jegyzőkönyvek	1828–1838	0,80	6 850
XV. 33	Fénymásolatok levéltári gyűjteménye – A Váci Püspöki Uradalom kamarai összeírása	1785	0,10	1 028
Összesen:			0,90	7 878

A munkát végezte: Vida Ákos.

Vác, 2009. január 30.

Kimutatás a 2009-ben végzett rendezésekről

Alapszintre: a 2009-ban átvett iratok 16,51 fm.

Középszintre

<i>Fondszám</i>	<i>A fond neve</i>	<i>Év(kör)</i>	<i>Terjedelem (fm)</i>
VIII. 3651-a	Napközi otthonos óvodák iratainak levéltári gyűjteménye – A Bauer Mihály (korábban Bácskai) Úti és Diófa Utcai Napközis Otthonos Óvoda iratai (Horváth F.)	1972–1990, é. n.	0,06
XXIII. 506-b	Vác Városi Tanács V. B. Pénzügyi, Terv és Munkaügyi Osztályának iratai – Általános iratok (Vida Á.)	1986–1990	3,77
XXIII. 507-c	Vác Városi Tanács V. B. Ipari és Műszaki Osztályának iratai (Vida Á.)	1986–1990	2,67
XXIX. 3001/35	Csődeljárás alá vont gazdálkodó szervezetek iratainak levéltári gyűjteménye – A STRAAT Takarító és Szolgáltató Bt., Vác iratai (Horváth F.)	2001–2009	0,01
XXXVII. 202	Vác Város Polgármesteri Hivatala Szervezési és Jogi Osztályának, Szociális Osztályának és Szakmai Irányító Csoportjának együttesen kezelt iratai (Vida Á.)	1991–1995	1,55
XXXVII. 203	Vác Város Polgármesteri Hivatala Közigazgatási Osztályának, Városgazdálkodási Osztályának és Városfejlesztési Osztályának, Főépítésének és Környezetvédelmi főelőadójának együttesen kezelt iratai (Vida Á.)	1991–1995	7,10
XXXVII. 204	Vác Város Polgármesteri Hivatala Pénzügyi Osztályának iratai (Vida Á.)	1991–1995	1,51
Összesen:			16,67

A munkát végezte: Horváth Ferenc és Vida Ákos

Darabszintre

<i>Fondszám</i>	<i>A fond neve</i>	<i>Év(kör)</i>	<i>Terjedelem (fm)</i>
V. 21	Püspökvác Mezőváros Tanácsának iratai – Tanácsi iratok (Tóth G.)	1849–1859	0,13 (1 435 fólió)
V. 27	Püspökvác Mezőváros Szóbeli Bíróságá- nak iratai (Tóth G.)	1848–1851	0,05 (217 fólió)
V. 93–c	Vác Város polgármesterének iratai – Köz- igazgatási iratok (Molnár P.)	1947–1948	3,96 (22 768 fólió)
Összesen:			4,14 (24 420 fólió)

A munkát végezte: Molnár Péter és Tóth Gergely (egyetemi gyakornok)

Összesítés

Alapszintre   16,51 fm
 Középszintre   16,67 fm
 Darabszintre   4,14 fm   (24 420 fólió)

Vác, 2009. január 30.

Vác Város Levéltára szakkönyvtárának jelentése
a 2008. január 1. és december 31. közötti időszakban végzett munkáról

0. A könyvtári munkát végezte: Laczkó Tiborné
beosztása: levéltári kezelő
ráfordított idő: 400 óra (50 nap)

1. Szerzeményezés: A könyvtár állományába vásárlással, cserekapcsolat alapján és idegen ajándék-ként kerültek be a dokumentumok.

11. Évi gyarapodás:

Könyv és folyóirat

	<i>Leltári szám</i>	<i>Raktári szám</i>	<i>Mű</i>	<i>Kötet</i>	<i>Érték</i>
Új szerzemény	V/5507–V/5651	V/3783–V/3927	139	170	470.625.-
Kiegészítés	V/5652–V/5750	régi	99	174	362.878.-
Összesen			238	344	833.503.-
	ebből folyóirat		45	60	112.781.-
	ebből könyv		193	284	720.722.-

Digitális adathordozó

	<i>Leltári szám</i>	<i>Raktári szám</i>	<i>Mű</i>	<i>Db</i>	<i>Érték</i>
Új szerzemény	D/75–D/104	D/72–D/101	30	33	196.795.-
Kiegészítés	D/105–D/107	régi	3	15	103.200.-
Összesen			33	48	299.995.-

2008. évi gyarapodás összesen:

			<i>*Mű</i>	<i>*Rakt. egység</i>	<i>Érték</i>
			169	392	1.133.498.-

* kötet és digitális adathordozók db száma együtt

Beszerezés módja

<i>Vétel</i>		<i>Ajándék</i>		<i>Csere</i>	
Folyóirat	75.341.-	Folyóirat	20.940.-	Folyóirat	7.300.-
Könyv	387.287.-	Könyv	149.160.-	Könyv	193.475.-
Digit. adath.	227.995.-	Digit. adath.	42.000.-	Digit. adath.	30.000.-
Összesen:	690.623.-		212.100.-		230.775.-

12. Összállomány 2008. december 31-én:

			*Mű	*Rakt. egység	Érték
			4155	9865	7.120.039.-
		ebből folyóirat	252	2744	1.351.542.-
		ebből könyv	3802	6955	4.662.352.-
		ebből digit. adath.	101	166	1.106.145.-

* kötet és digitális adathordozók db száma együtt

2. Állományba vétel:

Az évi szerzemény leltározása megtörtént: V/5507– V/5750 lásd fenti lt. szám,
és D/75 – D/107 lásd fenti lt. szám.

- 21. Egyéb leltározandó anyag: nincs
- 22. Újra leltározásra került mű: nem volt
- 23. Állomány és leltárellenőrzés: nem volt

3. Katalógus

30. Az évi szerzemény katalógizálása: megtörtént: 169 db katalógus.

4. Állomány védelem:

40. Raktározás, elhelyezés: Zárt raktárban és a kutatóteremben zárt üveges szekrényekben.

41. Köttetés: 162 kötet, 381.540.-Ft értékben

5. Olvasószolgálat: kölcsönzés, helyben használat (kutatók és levéltárosok együtt):

93 mű, 138 kötet

6. Duplumanyag: nincs**7. Egyéb könyvtári jellegű munka:**

A raktárban és a kutatóteremben található teljes könyvtári állomány rendezése 278 m.

8. Megjegyzés:

Vác, 2009. január 26.

Készítette:

Látta:

Laczkó Tiborné
levéltári kezelő

Dr. Horváth Ferenc
igazgató